

MINISTERSTVO OBCHODU
SLOVENSKÉJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY

Príloha k úprave č. 8
Ministerstva obchodu SSR
zo dňa 7. 6. 1976 Vestnika
MO SSR č. 5

KVALIFIKAČNÝ KATALÓG
robotníckych povolania obchodu

1976

1. Úvodné ustanovenie	7
2. Zoznam povolení kvalifikačného katalógu ro- botnických povolení obchodu a kvalifikačné charakteristiky	17
Arenžér	19
Robotník v obchode	25
Robotník v propagácii	33
Robotník vo výrobe figurín	37
Robotník vo výrobe palivových kôl	39
3. Príloha č.1 – zoznam odvetvových kvalifikač- ných katalógov	43
4. Príloha č.2 – výklad niektorých všeobecne pou- žívaných terminov	45

Úvodné ustanovenia

I. Účel kvalifikačného katalógu robotníckych povolaní

Kvalifikačný katalog je záväzným podkladom pre rozloženie zložitosti, zodpovednosti a námahovosti robotníckych pracovných činností a tým i pre differenciáciu základných miezd. Katalógom je vymedzený charakter povolania, základné kvalifikačné požiadavky pre výkon pracovných činností a vytvorená jedna z podmienok pre zvyšovanie kvalifikácie, účelné rozmiestňovanie robotníkov vo výrobnom procese a pre celoštátnu evidenciu povolania. Skladá sa zo súboru kvalifikačných charakteristik, ktoré sú normami kvalifikácie príslušného povolania v určitom kvalifikačnom stupni a tarifnej triede.

II. Funkcia a usporiadanie kvalifikačných charakteristik

Kvalifikačná charakteristika je záväzným podkladom:

- pre zaradovanie pracovných činností do určitého povolania, stupňa kvalifikácie a tarifnej triedy podľa predpokladanej úrovne teoretických vedomostí, odbornej praxe, hmotnej a morálnej zodpovednosti, fyzickej a neuropsychickej námahy, rizika mechanického úrazu prípadne ďalších zvláštých požiadaviek;
- pre zaradovanie robotníkov do súčinov kvalifikácie a osobných tried podľa dosiahnutého odborného vzdelania, dĺžky odbornej praxe a podla prevažne výkonovej práce prípadne podľa jej ťažiska;
- pre spracovanie účebných plánov a osnov pre prípravu robotníkov na výkon povolania.

I.II. kvalifikačný stupeň získava robotník úspešným absolvovaním predписанého odborného školenia /kurzu/, v niektorých prípadoch ukončeného skúškou /napr. úradnou/ podľa zvlástnych predpisov;

III. kvalifikačný stupeň získava robotník vykonaním záverečnej učivoškej skúšky alebo predpisanej skúšky v povoleniach, pre ktoré nie je možné pravovať mládež mladšiu ako 18 rokov, prípadne zložením predpisanych /spravidla úradných/ špeciálnych skúšok po absolvovaní dlhodobých kurzov;

IV. kvalifikačný stupeň získava vyučený robotník - špecialista úspešným absolvovaním ďalšieho vzdelania pre získanie kvalifikácie.

Tento kvalifikačný stupeň získava robotník tak tiež absolvovaním učebného odboru, ktorý popri vyučení poskytuje úplné stredné vzdelanie /zakončené naturitnou skúškou/

VIII. Tarifná trieda

Tarifná trieda určuje stupeň zložitosti, obtažnosti, zodpovednosti a namáhavosti pracovnej činnosti. V rámci deväťtrienej sústavy je pre každé povolanie a kvalifikačný stupeň určené záväzné rozpätie tarifných tried. Práce zaradené do určitých tarifných tried sú podkladom pre určenie osobnej triedy robotníka, ktorý ich vykonáva.

IX. Charakteristika povolania

Charakteristika povolania zovšeobecňuje zdržené pracovné činnosti v povolani a určí tom kvalifikačnom stupni. Slúži k všeobecnej orientácii a spoločenskej delbe práce, je kritériom pre začlenenie nových pri-

ladiov pracovných činností do povolania a pomôckou pre určovanie sústavy učebných odborov.

X. Kvalifikačné požiadavky

Kvalifikačné požiadavky sú v kvalifikačnej charakteristike určené dvomi základnými kvalifikačnými znakmi a to: - odborným vzdelaním

- odbornou praxou.

1. Odborné vzdelanie zahrnuje inštruktáž, zaškolenie, vyučenie a doškolenie.

1a/ Inštruktáž spočíva v poučení s krátkodobým zácvikom robotníka bez odborného vzdelania, prichádzajúceho do závodu alebo na novú pracovnú činnosť.

Inštruktáz výkonáva obvykle priamy vedúci robotníka /majster, skupinár/ so zameraním na danú pracovnú činnosť, na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, na pravidlá protipožiarnej ochrany a pod.. Dôžku inštruktáže určí príslušný vedy.

1b/ Zaškolenie spočíva v odbornej teoretickej príprave a praktickej výuke v rámci závodnej školy prece alebo innej odbornej inštitúcii, ukončené spravidla skúškou. Podľa náročnosti sa zaškolenie získava absolvovaním kurzu.

1c/ Vyučenie spočíva v absolvovaní stanovenej doby učebného pomeru zakončeného úspešným vykonaním záverečnej učivoškej skúšky^{x/}. Osoby staršie ako

^{x/} Zák. č.89/1958 Zb.^o výchove dorastu k povolaniu v učebnom pomere /učivošký zákon/ a vyhláška č.111/1965 Zb.^o záverečných učivoškých skúškach v znení vyhl.č.11/1968 Zb. a vyhl.č.11/1970 Zb.

- namov v operatívnej evidencii vč. vykázania váhy vybraného dopadu.
2. Príprava hlávok kapusty k strihaniu /ručné odrezávanie chybnej časti, rozrušenie hlávov krížovým rezom/.
4. tarifná trieda
1. Ručné premiestňovanie orig. debien čaju /ø 50 kg/ a ich otvorenie /ručnými nástrojmi, elektrickou okružnou pilkou a pod./, obsluha miešacieho zariadenia, plnenie dávkami jednotlivých druhov čaju v pomeroch podľa receptúr, plnenie a väzenie vyčistených zmesí alebo sólo druhov čaju do transportných vozíkov /ø obiah 2 q/ vč.vyznačenia druhu, ručný posun a odovzdanie vozíkov k dávkovaniu pre spotrebiteľské balenie, čistenie strojného zariadenia /cyklóny, filtre/, vrecovanie /ø 20 kg/ a ručné odstavenie odpadu /čajový prach/.
2. Ručné premiestňovanie a otváranie /páraním, el.otváračom a pod./ originálnych obalov surovín /káva, arášidlo, lúpané a pod./, odvažovanie jednotlivých druhov surových káv podľa receptúr, plnenie zásobníkov präziaciach strojov /napr. PROBATH 60, 90, 240/ podľa obsahu bubenov, a objemovej váhy jednotlivých surovín; navážovanie upraženého tovaru podľa pracovného príkazu do vriec a ich vybavenie /viazanie, príp. blombovanie, vyznačenie váhy a druhu tovaru, uloženie na výradné miesto/, trielenie vyprázdnených originálnych vriec podľa druhov /juta, sisal/; obsluha, čistenie a vyberanie spaľovačov pliev.
3. Ručné vyklápanie obsahu vriec, klietok, debien a pod./ do 50 kg/ do násypek strojov /napr. pračiek, kefotých čističiek, skrabiek/.

4. Rozkladanie, šlapanie za súčasného pridávania prísed a zatažovanie postránej kapusty v kvasných kadiach a banánoch.
5. Vykladňovanie vykysanej kapusty z kadi /vyberanie ručne vidľami, a nadhadzovaním do výšky až 3 metrov/.
6. Ručné plnenie kyslej kapusty do expedičných škopkov /30, 60 kg/, väzenie s príp. dovažovaním, zatíkanie a adjutácia.

3. Prekladanie naľožených uhoriek /rýchlokvasná výroba/
v dreverých škopkoch kôrom, presypanie horčičným
semenom, príprava a zaliatie sladkokyslým nálevom
/85°/ s prísadami konzervačných činidiel, odsun škop-
kov /60 kg - gilamí/.

4. Obsluha a úprava nastavenia poloautomatickej linky
/napr. RAFFMA/ na pečiatkovanie višňok, plnenie, u-
zaváranie a etiketovanie spotrebiteľských alebo vý-
vozných obalov s medom /prvý pracovník/.

5. Obsluha automatického stroja KP-1 L na tepelné forma-
vanie obalov z plastickej fólie, dávkovanie medu a 30
gr, nastavenie a kontrola váhy a teploty medu a tep-
loty fólie, tepelné uzaváranie kovovou fóliou, výme-
na kotúčov plastickej a kovovej fólie, vyrádovanie
poškodených a chybnych výrobkov.

6. Zostavovanie čerpacej a filtrovacej súpravy pre upra-
vu medu, výmena vložiek, čistenie, umývanie a dezín-
fekcia výrobného zariadenia.

5. tarifná trieda

1. Miesenie medu v duplikátore, jeho filtrace a prečer-
pávanie do plniacej linky /zásobníka/.

6. tarifná trieda

1. Finálne scelkovanie a úprava medu vč. vyhodnotenia
základných sensorických vlastností /chut, vzhľad,
farba, vôňa/, určovanie príslušného dávok určitých dru-
hov medu do ohrievárne a k duplikátoru podľa výrob-
ného programu a kvalitatívnych hliadiak, kontrola a
nastavovanie teploty medu podľa obsahu plnených obal-
ov, obsluha a nastavenie klimatizačného zariadenia.

Kvalif. stupen II.	O b c h o d	Číslo povolania OB 1-03.2
Rozpäťie tried 3 - 4	ROBOTNÍK V PROPAGÁCII	Číselný znak 533

CHARAKTERISTIKA POVOLANIA

Práce pri výrobe a inštalácii propagačných prostriedkov spojene s manipuláciou, úpravou podkladov a pod.

KVALIFIKAČNÉ POŽIADAVKY

Odborné vzdelanie: zaškolenie

Odborná prax:

3. trieda 3 mesiace
4. trieda 1 rok

PRÍKLADY PRACOVNÝCH ČINNOSTÍ

3. tarifná trieda

1. Upevňovanie dielčích častí propagáčnych prostriedkov na podložky alebo konštrukcie /lepením, viazaním, ohýbaním a pod./.
2. Natiereanie predných plôch propagáčnych prostriedkov základnou farbou.
3. Ručný náter /konzervácia/ zadných plôch propagáčnych prostriedkov nitrofarbami, fermežou a pod.
4. Lepenie papieru a fotografií na rámy do veľkosti 50x60 cm.

4. tarifná trieda

1. Pomocné práce pri stavbe interierov na výstavach a expozíciah, napr. ručná manipulácia propagáčnych výrobkov, základného a pomocného materiálu /dosiek, ba-

- 2. Výroba montur /ručné tvarovanie laminátových alebo papierových kaširovacích zmesí a plátna, sušenie, zakreslovanie a obstrihovanie tvaru vlasovej časti temena /na zhodenie parochní /napr. lepených z umelých vlákien/ pre príslušné typy figurín.**

5. tarifná trieda

- Ručné kaširovanie alebo laminovanie do viacdielnych klinových toriem v predpísaných časových limitoch vč. vkladania kovových spojovacích častí, zámkov, vstuzovania očí pri maximálnej presnosti s ohľadom na montáž a prirodzený vzhľad figuríny.
- Výroba krajčírskej bust /potahovanie textilou tuženkou, šitie potahov a vypchávanie na presne stanovené rozmery/.

6. tarifná trieda

- Konečná úprava povrchová a mechanická, kompletácia a kontrola kvality figurínových výrobkov po stránke vzhľadovej a estetickej vč. detailnej kolorejcie /napr. prekreslovanie obočia, rias, tónovanie očí, rôznych viečok, líc a perí /partíí náročných na vyjadrenie prirodeného vzhľadu alebo požadovaného výrazu v súlade s typom figuríny /deti, mladiství, dospelí/.
- Zhotovenie atypických výrobkov podľa želaní objednávateľa, výroba vulkanizovaných záťaží, superacrylových očí a pod., prevádzkové overovanie nových výrobných postupov.

Kvalif.stupeň I.	O b c h o d	Číslo povolania OB 1-05.1
Rozpäťie tried 3 - 4	ROBOTTÍK VO VÝROBE PALIVOVÝCH KÔL	Číselný znak 567

CHARAKTERISTIKA POVOLANIA

Obsluha a bežná udržba strojov /elektrických, pneumatických, ručných/ včítane ručnej manipulácie so surovinami a dodržiavanie stanovených noriem pri úpravach dreva k paličovým účelom.

KVALIFIKAČNÉ POŽIADAVKY

Odborné vzdelanie: inštruktáz

Odborná prax: 3. trieda 1 mesiac

4. trieda 3 mesiace

PRÍKLADY PRACOVNÝCH ČINNOSTÍ

3. tarifná trieda

- Urovanie naštiepaného dreva do lisu, stiahnutie a viazanie do palivových kôl podľa stanovených noriem, ručný presun a uskladnenie palivových kôl vrstvením do stípcov vrátane kontroly množstva vyrobených a expedovaných kôl.
 - Zhotovenie atypických výrobkov podľa želaní objednávateľa, výroba vulkanizovaných záťaží, superacrylových očí a pod., prevádzkové overovanie nových výrobných postupov.
- 4. tarifná trieda**
- Rezanie polenového dreva okružnými pilami na špalky podľa stanovených noriem.
 - Sekanie /štiepanie/ špalkov obojstranne nadrobno alebo podľa predpísaných rozmerov /napr. maximálna hrúbka obkladacích dosičiek 1,5 cm/ pri ručnom dr-

ODVETVOVÉ KVALIFIKAČNÉ KATALÓGY ROBOTNÍCKYCH POVOLANÍ

Znak	Odvetvie /technologicke
Br	Banský priemysel
DP	Drevo spracujúci priemysel
DO	Doprava
EG	Energetika
GP	Gumárenský priemysel a priemysel plastic-kých hmôt
HP	Hutný priemysel
CH	Chemický priemysel
KE	Keramický priemysel
KO	Kožiarsky priemysel
KU	Kultúra
LH	Lesné hospodárstvo
MH	Miestne hospodárstvo a výrobné družstvá
OB	Obchod
OP	Odevný priemysel
PC	Papierenský priemysel
PL	Plynárenstvo
PG	Polygrafický priemysel
PP	Potravinársky priemysel
SK	Sklársky priemysel
SE	Spoje
SV	Stavebná výroba
ST	Strojárenstvo
TP	Textilný priemysel
VH	Vodné hospodárstvo
SH	Výroba stavebnych hmôt
ZD	Zdravotnická výroba
ZE	Pohohospodárstvo
SP	Spoločné povolania
ZV	Špeciálna výroba

- sledovanie chodu zariadenia, výrobnej operácie, kontrole parametrov;
- dávkovaní surovín a polotovarov, včítane prípadného odberania;
- prípadných zásahoch charakteru bežnej alebo drobnej údržby /výmene rezného nástroja, mazania a pod./.

Uvedený termín bol predovšetkým použitý v tých prípadoch, kde názov obsluhovaného zariadenia s potrebnými údajmi lepšie vyjadruje súbor pracovných úloh tăžko definovateľných, premeľivých a ich dôsledná citácia by napr. práce zneprehľadnila.

Obsluha v sebe zahrnuje povinnosť ošetroenia /príp. nastavenia/ obsluhovaného stroja alebo zariadenia podľa pracovnej inštrukcie alebo pracovného návodu k obsluhe.

R i a d e n i e

- a/ tvorí súbor pracovných úkonov alebo operácií pri zabezpečovaní vymedzeného výrobného alebo pracovného procesu technicky zabezpečeného rôznym stupňom mechanizácie, ktorý je spojený s organizovaním kolektívnej normovanej obsluhy zariadení pri zabezpečovaní kooperácie a súčinnosti funkčne podriadených pracovníkov /tzw. viazaná alebo normovaná časť/
- b/ výnimocne vyjadruje manipuláciu so zariadeniami, strojmi nepr. pri doprave, premiestňovaní, presune a pod. stavebnými i pracovnými strojmi, lokomotívami, žeriavmi, automobilmi a pod.
- c/ pokial pracovník vykonáva sám jednu alebo viac výrobných operácií i pri vysokom stupni mechanizácie, začína na príklad práce podstatou výrobnej operácie, napr. destilácie surového liehu, spaľovanie pyritu v etážovej

peci, zahustovanie sulfitových výluhov na 2 - 3° odpariekach a pod., a údajmi čo je spracovávané alebo vyrábané, s akou technickou úrovňou a v prípade potreby sú uvedené údaje o výkonoch, teplotách, tlakoch a pod.

B e ž n á ú d r ž b a

zahrnuje prevažne plánované pracovné úkony nutné k udržaniu správneho a trvalého chodu strojného zariadenia. Ide predovšetkým o denné čistenie, mazanie pohybujúcich sa časťí strojného zariadenia, výmenu poškodených drobných súčiastok stroja napr. rezného noža a pod.

B e ž n á o p r a v a

zahrnuje plánované i neplánované opravy časti strojného zariadenia, ktoré obvykle nevyžadujú celkovú demontáž stroja a sú vykonávané na mieste prevádzky. Organickou súčasťou bežnej opravy je kontrola demonštorovaných častí zariadenia, zistenie stupňa ich opotrebenia a podľa potreby i výkonanie potrebnej úpravy, osadenia a pod.

S t r e d n á o p r a v a

zahrňuje predovšetkým plánované ale i neplánované väčšie opravy stroja /zariadenia/ vyplývajúce z opotrebovania alebo poškodenia súčasti stroja /uzlov alebo skupín/. Podľa potreby je stredná oprava spojená s celkovou demontážou strojného zariadenia. Stredná oprava môže v niektorých prípadoch v závislosti na hodnote strojného zariadenia nahradzovať generálnu opravu.

G e n e r á l n a o p r a v a

zahrňuje prevažne plánované rozsiahle opravy s obnovením pôvodných parametrov tak, aby bola zaistená ďalšia dlhod-